

Różne dziwne dźwięki – klekotki, kołatki, targaczki i tyrkotki

Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej oraz Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych

edukacja
wczesnoszkolna

szkoła podstawowa,
klasy I–III – edukacja
wczesnoszkolna

I jednostka lekcyjna

Autorzy: Iwona Grygiel,
Robert Garstka, Alek-
sander Lysko

Cele operacyjne

- ▶ uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela
- ▶ wykonuje zadanie według usłyszonej instrukcji
- ▶ zna elementy tradycji i zwyczajów śląskich
- ▶ słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje
- ▶ eksperymentuje i poszukuje dźwięków

Umiejętności ponadprzedmiotowe

zna kilka pojęć z zakresu obrzędów

Metody

Słowna – pogadanka

Oglądowa – pokaz z wykorzystaniem fotografii

Praktyczna – samodzielne działanie dziecka

Aktywizująca

Formy pracy

indywidualna i grupowa

Środki dydaktyczne

- ▶ prezentacja fotografii
- ▶ proste instrumenty perkusyjne
- ▶ stół z wieloma przedmiotami z różnych tworzyw – plastik, szkło, drewno, papier, metal

Regionalny Instytut Kultury w Katowicach
jest instytucją kultury Samorządu Województwa Śląskiego.

Regionalny Instytut
Kultury w Katowicach

Śląskie.

Dofinansowano ze środków
urzędu wojewódzkiego w ramach programu Kultury
w województwie śląskim na lata 2017–2019.

EtnoBryk

Propozycja przebiegu lekcji

- ▶ Zaproś uczniów do przygotowanego stołu z przedmiotami i poproś o wydawanie nimi różnych dźwięków oraz o nazywanie tych dźwięków. Jeśli nie pojawia się określenia klekotanie, kołatanie, tyrkotanie to podaj te nazwy i poproś o wytworzenie dźwięków, które odpowiadałyby tym nazwom. Oprócz przedmiotów dzieci mogą użyć także swojego głosu. (10 minut)
- ▶ Krótka rozmowa, do czego mogą służyć takie dźwięki i gdzie je możemy usłyszeć. (5 minut)
- ▶ Zaprezentuj uczniom fotografię, załącznik nr 1 i zapytaj, co na niej widzą. Porozmawiajcie o zauważonych elementach i o tym, jaką sytuację utrwalił fotograf. Opowiedz uczniom i uczennicom o dawnej tradycji, która mówi o tym, że od Wielkiego Czwartku do Wielkiej Soboty w niektórych miejscowościach grupy chłopców chodzą i hałasują terkotkami, grzechotkami i kołatkami młotkowymi (zwanymi klekotkami lub klepaczkami), zastępując w ten sposób bicie „zawiazanych” w tym okresie kościelnych dzwonów. Chłopcy chodzą o wyznaczonych godzinach i o różnych porach dnia, kiedy w danej miejscowości powinny odezwać się kościelne dzwony. Przejście trwa od pół godziny do godziny. Zazwyczaj punktem zbiórki jest kościół, natomiast w Kolanowicach chłopcy spotykają się na mostku, skąd rozpoczynają obchód. (5 minut)
- ▶ Poproś, aby dzieci uważnie przyjrzały się przyrządowi, który chłopcy trzymają w dłoniach – niech uczniowie opiszą, jak zbudowany jest ten przyrząd i jak działa (10 minut)
- ▶ Podaj nazwy używanych w Wielkanoc przedmiotów i zapytaj – dlaczego brzmią tak dziwnie? Użyj pojęcia – wyrazy dźwiękonaśladowcze i wyjaśnij, co oznacza. (5 minut)
- ▶ Końcowym zadaniem dzieci będzie teraz rozpoznawanie różnych dźwięków – dzieci odwracają się tyłem do stołu, wskazane dziecko wybiera instrument lub przedmiot, wydaje nim dźwięki – pozostałe dzieci mówią, co zostało użyte i nazywają dźwięk. (10 minut)

